Aan de gemeenteraad

Datum	: 19 december 2023
Zaaknummer	: 4032448
Contactpersoon	: Susanne Boerhof
Telefoonnummer	: 06-50740141

Onderwerp: Afdoening moties en toezeggingen bij het IHP

Geachte voorzitter en leden,

Bij de totstandkoming van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) is ook de uitvoering van een aantal moties en toezeggingen gerealiseerd. Met deze raadsbrief informeren we u welke moties en toezeggingen het betreft en op welke wijze deze zijn afgedaan.

Moties

23M44g: Een realistische basis voor onderwijshuisvesting

Dictum:

Bij de begroting een dusdanig budget voor onderwijshuisvesting (in de vorm van dotaties aan de BR Onderwijs) op te nemen dat:

- Geen verdere vertraging hoeft op te treden bij de uitvoering van de door de raad vastgestelde kaders van het bestaande IHP PO (2017) en de plannen uit het pakket toekomstige huisvesting (Voortgezet) Speciaal Onderwijs (voor zover nog van toepassing);
- Er uitvoering kan worden gegeven aan de door de raad vastgestelde kaders voor het IHP VO;
- Prijsstijgingen door stijging van bouwkosten of aanscherping van bouwregels (lokaal of landelijk) kunnen worden opgevangen

Reactie:

Het IHP beschikt over een financiële paragraaf die middels enkele scenario's inzichtelijk maakt wat voor de financiering van het IHP noodzakelijk is en die de gemeenteraad de mogelijkheid geeft te kiezen op welke wijze zij de financiering in de komende begroting willen verwerken.

In het MIP staan de investeringen opgenomen die de komende vier jaren gepland zijn. Deze investeringen worden geraamd op actueel prijspeil. Hierbij wordt de VNG norm gehanteerd. Voor ramingen in de opvolgende jaren wordt daarnaast rekening gehouden met 2% indexatie per jaar.

Budgetten die in de begroting – veelal in de vorm van een stelpost – beschikbaar zijn voor latere investeringen uit het IHP worden ook jaarlijks als onderdeel van de autonome ontwikkelingen voor prijscompensatie geïndexeerd.

22M137: Ruimte voor kleinere klassen

Dictum:

In de toegezegde actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan voor het primair onderwijs mee te nemen dat:

1. Specifiek voor scholen met veel onderwijsachterstanden géén bestaande ruimtes aan het onderwijs worden onttrokken als deze nodig zijn voor onderwijs in kleinere groepen;
2. Voor nog uit te werken nieuwbouw-, renovatie- en uitbreidingsplannen rekening gehouden wordt met de ambities uit de Arnhem Oost Aanpak

Reactie:

Kinderen groeien op binnen de driehoek school, gezin, (huishouden) en omgeving. In het Nationaal Programma Arnhem-Oost zetten we in op de verdere ontwikkeling van de ‘pedagogische wijk’ waarmee we een grotere gemeenschap van mensen bewegen om te zorgen voor een positief ontwikkelklimaat voor alle kinderen en jongeren in Arnhem-Oost. Zodat alle jeugd in een gezonde en veilige omgeving kansrijk en inclusief kan opgroeien en zijn of haar talenten kan ontwikkelen. Onderwijs en onderwijsgebouwen spelen hierbij een grote rol.

In het IHP is verwerkt wat nodig is voor schoolgebouwen om onze ambities in Arnhem-Oost te verwezenlijken. Zo is opgenomen dat scholen die vervangen worden (nieuwbouw of vernieuwbouw) binnen Arnhem-Oost en scholen die voldoen aan de definitie van achterstandsschool elders in Arnhem, een toevoeging van vierkante meters aan de zogenaamde vaste voet ontvangen. Door deze ‘basis’ te verhogen wordt deze scholen een extra voorziening geboden die los staat van het aantal leerlingen. Dit geldt ook voor uitbreidingsvraagstukken en renovatie, alleen in gevallen waar de extra ruimtelijke toekenning nog niet heeft plaats gevonden.

De toe te kennen meters kunnen in het ontwerp door de schoolbesturen op een door henzelf – in samenspraak met de gemeente – te bepalen wijze ingezet te worden. Suggesties zijn bijvoorbeeld het realiseren van kleinere lokalen voor kleine groepjes of extra overlegruimten voor ambulant begeleiders.

20M252: Duidelijkheid voor het onderwijs

Dictum:

1. Samen met schoolbesturen en met inachtneming van bovenstaande, er zorg voor te dragen dat Arnhemse scholen voldoen aan wet- en regelgeving, waaronder de BENG-normen, en een gezonde onderwijsomgeving bieden, ook in relatie tot COVID-19;
2. Voor 1 december met een overzicht te komen wat nodig is om de huidige schoolgebouwen aan te passen m.b.t. COVID-19, inclusief een financieel beeld waarin duidelijk wordt welke lasten terecht komen bij onderwijs, rijk en gemeente;
3. Ook voor de ambitie om BENG te bouwen met een financieel beeld te komen waar welke lasten terecht komen;
4. Hierbij rekening te houden met de wens van de raad om vernieuwing van onderwijshuisvesting niet verder te vertragen

Reactie:

In het voorliggend IHP zijn beleidsrijke toevoegingen uitgewerkt waaronder wat nodig is voor de ambitie om alle schoolgebouwen ENG te bouwen. Daarmee is inzichtelijk wat nodig is voor de scholen die de komende 16 jaar nieuw worden gebouwd of worden gerenoveerd. Dit IHP geeft daarmee ook duidelijkheid voor de scholen die de komende jaren die niet geprioriteerd zijn dat zij op andere wijze aan de slag moeten met het binnenklimaat en energie besparende maatregelen. Daarover gaan wij met de schoolbesturen in gesprek. Het voornemen is om bij de actualisatie van het IHP meer uit te gaan van de sectorale routekaart die door de sectorverenigingen in het onderwijs zijn opgesteld voor de verduurzaming van scholen.

20M67: Tempo vernieuwing scholen vasthouden

Dictum:

- Bij een knellend budget voor de verschillende projecten uit het vastgestelde IHP Primair Onderwijs als gevolg van nieuwe ambities op andere beleidsterreinen, deze nieuwe ambities niet te financieren uit het budget voor onderwijshuisvesting maar budget te zoeken of vrij te maken binnen de beleidsterreinen waar de nieuwe ambities zijn vastgelegd, en projecten als gevolg van deze nieuwe ambities dus niet verder te temporiseren;
- Bovenstaande als uitgangspunt te hanteren voor volgende jaarprogramma's;
- De raad direct te informeren als duidelijk wordt dat projecten niet lopen conform het tijdpad zoals aangegeven bij vaststellen van dit jaarprogramma.

Reactie:
Met het voorliggende IHP hebben we een systematiek ontwikkeld waarmee alle kosten voor alle ambities (beleidsrijke toevoegingen) die we willen realiseren in beeld hebben gebracht. Binnen de diverse beleidsterreinen is onvoldoende budget beschikbaar om de ambities te realiseren. Om deze reden stellen wij voor om: de kosten voor beleidsrijke toevoegingen toe te voegen aan onderwijshuisvesting (beslispunt 3 raadsvoorstel). Richting de perspectiefnota en begroting zullen we dit nader uitwerken. Jaarlijks blijven we jaarplannen maken om eventuele veranderingen in prioriteringen kostenstijgingen of onvoorziene zaken die van invloed zijn op de realisatie van het IHP ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen.

Motie 21M160:
Dictum:
In de toegezegde actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan voor het primair onderwijs mee te nemen dat:

- Specifiek voor scholen met onderwijsachterstanden géén bestaande ruimtes aan het onderwijs worden onttrokken als deze nodig zijn voor onderwijs in kleinere groepen;
- Voor nog uit te werken nieuwbouw-, renovatie- en uitbreidingsplannen rekening gehouden wordt met de ambities uit de Arnhem-Oost aanpak.

Reactie:
Deze motie is verwerkt in een beleidsrijke toevoeging voor het IHP die weergeeft op welke wijze ondersteuning van achterstandsscholen en de scholen in Arnhem-Oost wordt vormgegeven.

Toezeggingen

Toezegging 1374: Wethouder Kundic zegt toe bij de volgende IHP een vergelijking te maken met de (opbouw van de) normbedragen van andere gemeenten.
Reactie:
In voorliggend IHP wordt voor de bekostiging van onderwijshuisvesting gebruik gemaakt van het door de VNG vastgestelde normbedrag. Daarmee volgen we de landelijke trend bij vaststelling van het normbedrag. Naast het normbedrag is er in dit IHP ook een opslag voor de beleidsrijke toevoegingen voorgesteld. Dit is specifiek gekoppeld aan dit IHP en wordt hierin ook verder uitgewerkt.

Voor het opstellen van het IHP zijn vele plannen van andere gemeenten bekeken en geanalyseerd. Daaruit blijkt dat allen de VNG-norm als basis hanteren. Afhankelijk van de ambities van de gemeente worden (beleidsrijke) toevoegingen gedaan. Aangezien deze bovenop het VNG-norm bedrag komen, verschillen de bedragen per gemeente aanzienlijk. Dat maakt een vergelijking lastig.

Toezegging 1371: Wethouder Kundic zegt toe in het volgende IHP een systematiek te ontwikkelen waarin de kosten voor kleine uitbreidingen correct worden geraamd.

Reactie:

Bij kleine uitbreidingen zal de systematiek 'Bouwkosten Kleinschalig' gebruikt worden die bedoeld is voor het budgetteren en calculeren van kleinschalige projecten.

Toezegging 1360: Wethouder Kundic zegt ten aanzien van motie 23M44 toe dat na het vaststellen van het Integraal Huisvestingsplan en de bijbehorende financiële systematiek eind dit jaar de dekking en de uitwerking daarvan een plek krijgen in de P&C cyclus van volgend jaar.

Reactie:

Dit IHP maakt de financiële systematiek die nodig is voor realisatie van het plan inzichtelijk. Na besluitvorming door de gemeenteraad worden de financiën meegenomen in de komende P&C cyclus.

Toezegging 1125: Wethouder Roelofs zegt toe dat het college als uitgangspunt neemt om geen noodhuisvesting in te zetten, maar kan nooit 100% garanderen dat noodhuisvesting niet nodig is. Op basis van deze toezegging is amendement 22A32 ingetrokken.

Reactie:

In de afgelopen jaren is het helaas meerdere keren voorgekomen dat na ver- of nieuwbouw al vrij snel bleek dat de opgeleverde school te klein was. Dit zou kunnen komen doordat de ingeschatte leerlingprognoses niet helemaal overeen kwamen met de werkelijkheid, maar het blijkt ook dat een nieuw schoolgebouw leidt tot hogere aanmeldingen van leerlingen. In het IHP hebben we een aantal afspraken vastgelegd met de schoolbesturen die we in de komende tijd willen uitwerken. Een van de afspraken heeft betrekking op aanname beleid van de scholen dat samenhangt met deze problematiek.

Toezegging 1123: Wethouder Roelofs zegt toe dat de flexibiliteit van de gebouwen in de toekomst onderdeel zal zijn van de verdere uitwerking van het IHP VO.

Reactie:

Een andere manier om te voorkomen dat gebruik gemaakt moet worden van noodgebouwen is er voor te zorgen dat scholen flexibel, modulair worden gebouwd. Sterkere groei dan verwacht kan worden opgevangen met modulair bouwen, ook overmaat als gevolg van teruglopende leerlingaantallen kan worden opgevangen.

Toezegging 1122: Wethouder Roelofs zegt toe om betreffende motie 21M300 'Integraal Huisvestingsplan 2021-2022' nog voor de zomervakantie van 2022 met een procesvoorstel te komen en de daadwerkelijke gesprekken dan plaats te laten vinden na deze zomervakantie.

Reactie:

Aan deze toezegging is invulling gegeven door een IHP te maken voor PO, SO en V(S)O in samenspraak met de schoolbesturen.

Gelet op het hiervoor beschrevene beschouwen wij de genoemde moties en toezeggingen hiermee als afgedaan.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas A. Marcouch